

Fylkesutvalgets behandling av sak 174/2023 i møte den 19.09.2023:

Behandling

Solveig Ege Tengesdal (Kristelig Folkeparti) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av H, KrF, Venstre og Aase Simonsen (Uavh):

Tillegg til punkt 4:

Regionale planer bør i større grad bygge på kommunale planer og behov.

Heidi Bjerga (Sosialistisk Venstreparti) fremmet følgende alternative forslag til punkt 6, på vegne av SV og SP:

Rogaland fylkeskommune er opptatt av at det skal bo folk i hele landet og ser ikke tvungen kommunesammenslåing som redskap for å bøte på sentralisering eller demografiske endringer. Kommunene må selv finne løsning på sine utfordringer med klar statlig medvirkning og nødvendig økonomisk stimulans. Rogaland fylkeskommune er sterkt uenig i flertallsforslaget fra utvalget som mener større kommuner best vil opprettholde generalistkommuneprinsippet, og vil fraråde at det skal føres en aktiv politikk for å få større kommuner, og mener at dagens kommunestruktur er framtidsrettet.

Heidi Bjerga (Sosialistisk Venstreparti) fremmet følgende alternative forslag til punkt 7:

Fylkesutvalget mener det er viktig at kommunene selv finner løsninger på hvordan oppgavene best løses ut fra lokale behov og politiske prioriteringer, og støtter utvalget i anbefalingen om at staten kan bidra aktivt med tilrettelegging ved å bistå med kunnskap og kompetanse slik at kommunene kan ivareta sine oppgaver.

Heidi Bjerga (Sosialistisk Venstreparti) fremmet følgende alternative forslag til punkt 9:

Fylkesutvalget mener statlig styring kan være viktig for å ivareta nasjonale interesser som landbruk, natur, miljø, biologisk mangfold og allment friluftsliv, i tillegg til virkemidler for å redusere klimautslipp jfr. både Parisavtalen fra 2015 og ikke minst naturavtalen fra Montreal fra desember 2022.

Heidi Bjerga (Sosialistisk Venstreparti) fremmet følgende alternative forslag til punkt 10:

Kulepunkt 10 strykes

Hanne Marte Vatnaland (Senterpartiet) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av SP og SV:

Nytt punkt 11:

Rogaland fylkeskommune mener utvalgets anbefaling om en aktiv politikk for større kommuner strider med utvalgets egne vurderinger av kommunene som lokalpolitisk aktør, hvor det vises til høyere valgdeltakelse, samt generell medvirkning og deltakelse utenom valg, i mindre kommuner.

Votering

Innstillingens punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

For innstillingens punkt 3 stemte 14: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Heidi Bjerga (SV), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)
Imot innstillingens punkt 3 stemte 1: Frode Myrhol (FP)

Dermed er innstillingens punkt 3 vedtatt.

For innstillingens punkt 4 stemte 12: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Heidi Bjerga (SV), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

Imot innstillingens punkt 4 stemte 3: Frode Myrhol (FP), Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP)

Dermed er innstillingens punkt 4 vedtatt.

For Tengesdals tilleggsforslag til punkt 4 stemte 10: Frode Myrhol (FP), Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

Imot forslaget stemte 5: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Heidi Bjerga (SV)

Dermed er Tengesdals tilleggsforslag til punkt 4 vedtatt.

For innstillingens punkt 5 stemte 13: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Pål Morten Borgli (FrP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Heidi Bjerga (SV), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

Imot innstillingens punkt 5 stemte 2: Frode Myrhol (FP), Margrete Dysjaland (FrP)

Dermed er innstillingens punkt 5 vedtatt.

For innstillingens punkt 6 stemte 9: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Frode Myrhol (FP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

For Bjergas alternative forslag til punkt 6 stemte 6: Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Heidi Bjerga (SV)

Dermed ble innstillingens punkt 6 vedtatt.

For innstillingens punkt 7 stemte 11: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Frode Myrhol (FP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

For Bjergas alternative forslag til punkt 7 stemte 4: Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Heidi Bjerga (SV)

Dermed ble innstillingens punkt 7 vedtatt.

Innstillingens punkt 8 ble enstemmig vedtatt.

For innstillingens punkt 9 stemte 13: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Frode Myrhol (FP), Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

For Bjergas alternative forslag til punkt 9 stemte 2: Alexander Rügert-Raustein (MDG), Heidi Bjerga (SV)

Dermed ble innstillingens punkt 9 vedtatt.

For innstillingens punkt 10 stemte 12: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Marianne Chesak (Ap), Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

For Bjergas alternative forslag stemte 3: Frode Myrhol (FP), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Heidi Bjerga (SV)

Dermed ble innstillingens punkt 10 vedtatt.

For Vatnlands tilleggsforslag stemte 8: Marianne Chesak (Ap), Margrete Dysjaland (FrP), Pål Morten Borgli (FrP), Solveig Ege Tengesdal (Krf), Alexander Rügert-Raustein (MDG), Arne Bergsvåg (Sp), Hanne Marte Vatnaland (Sp), Heidi Bjerga (SV)

Imot forslaget stemte 7: Inghild Vanglo (Ap), Lin Veronica Jacobsen (Ap), Frode Myrhol (FP), Inger Merethe Bjerkreim (H), Ole Ueland (H), Aase Simonsen (UAVH), Kjartan Alexander Lunde (V)

Dermed er Vatnlands tilleggsforslag vedtatt.

Vedtak

1. Generalistkommuneutvalgets utredning gir en oversiktlig og grundig redegjørelse for dagens generalistkommunesystem.
2. Utvalget beskriver utfordringene for generalistkommunesystemet på en klargjørende måte, og viser hvilke store oppgaver kommunene står overfor framover.
3. Generalistkommunesystemet bør opprettholdes.
4. Fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler er godt definert, og bør videreføres også i framtiden. Mange av de viktigste utfordringene i dagens samfunn er kommuneoverskridende. Dagens system der regionale planbehov avgjøres i regional planstrategi bør videreføres. Regionale planer bør i større grad bygge på kommunale planer og behov.
5. Kartleggingen av lovoppfyllelse av noen av kommunens ulike roller og oppgaver er et godt grep for å vurdere generalistkommunesystemet. Det gir nyttig kunnskap, for eksempel når det gjelder hvordan fylkeskommunen kan utvikle samarbeidet med kommunene. Dette gjelder spesielt støtte til små kommuner i distriktene.
6. Større kommuner kan understøtte generalistkommuneprinsippet. En utfordring kan imidlertid bli at kommuner som velger å ikke slå seg sammen, gitt at det ikke blir et statlig pålegg, får ytterligere ulemper når det gjelder for eksempel tilgang til kompetanse.
7. Interkommunalt samarbeid er et godt tiltak for å bøte på manglende kompetanse og ressurser i mindre kommuner. Samtidig kan det medføre utfordringer for kommuner når det gjelder likeverdighet, lokalt handlingsrom, og kostnader i tilknytning til samarbeid.
8. Det bør ikke innføres en generell hjemmel for å pålegge interkommunalt samarbeid, men gis føringer for hvordan samarbeidet kan foregå.
9. Statlig detaljstyring bør reduseres, men det bør legges opp til en mer aktiv tilretteleggerrolle.
10. Oppgaver bør ikke flyttes fra alle kommuner nå. Det bør vurderes nærmere om flytting av enkelte oppgaver kan medføre fordeler når det gjelder å se oppgavefeltet i en større regional sammenheng. Ved en eventuell oppgaveflytting fra alle kommuner til regionalt nivå bør det over tid evalueres hvorvidt det øker lovoppfyllelsen, og bedrer kvalitet på tjenestene.

11. Rogaland fylkeskommune mener utvalgets anbefaling om en aktiv politikk for større kommuner strider med utvalgets egne vurderinger av kommunene som lokalpolitisk aktør, hvor det vises til høyere valgdeltakelse, samt generell medvirkning og deltakelse utenom valg, i mindre kommuner.